

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09-369/15.02.2023 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация за специалност код **8630105 „Командване на формирание за ядрена, химическа и бактериологическа защита“**, професия код **863010 „Сержант (старшина за военноморските сили) – командир“** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

X

ПРОФ. САШО ПЕНОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	863	„Военно дело и отбрана“
Професия	863010	„Сержант (старшина за военноморските сили) – командир“
Специалност	8630105	„Командване на формирование за ядрена, химическа и бактериологическа защита“

Утвърдена със Заповед № РД09-369/15.02.2023 г.

София, 2023 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по специалност код **8630105 „Командване на формиране за ядрена, химическа и бактериологическа защита“**, професия код **863010 „Сержант (старшина за военноморските сили) – командир“** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на четвърта степен по изучаваната професия и специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:

1. Част по теория на професията:

- 1.1. Изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
- 1.2. Критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема.

2. Част по практика на професията:

- 2.1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- 2.2. Критериите за оценяване на резултатите от обучението.

3. Система за оценяване

4. Препоръчителна литература

5. Приложения:

- а. примерен изпитен билет – част по теория на професията
- б. индивидуално задание по практика.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите

ИЗПИТНА ТЕМА № 1

Ядрено оръжие

1. Физически основи на ядреното оръжие
2. Видове ядрено оръжие, средства и начини за използване
3. Особености на ядреното оръжие
4. Поразяващи фактори на ядреното оръжие
5. Комбинирани поражения от ядрения взрив
6. Допустими дози на облъчване и норми на заразяване

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва физическите основи на ядреното оръжие	20
2.	Изброява видовете ядрено оръжие, средствата и начините за използване	10
3.	Описва особеностите на ядреното оръжие	10
4.	Описва поразяващите фактори на ядреното оръжие	20
5.	Изброява комбинираните поражения от ядрения взрив	20
6.	Описва допустимите дози на облъчване и норми на заразяване	20
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва физическите основи на ядреното оръжие	20	3	2	1			
2. Изброява видовете ядрено оръжие, средствата и начините за използване	10	1	2				
3. Описва особеностите на ядреното оръжие	10	1	2				
4. Описва поразяващите фактори на ядреното оръжие	20	3	2	1			
5. Изброява комбинираните поражения от ядрения взрив	20	3	2	1			
6. Описва допустимите дози на облъчване и норми на заразяване	20	3	2	1			
Общ брой задачи	30	14	12	4			
Общ брой точки	100	28	48	24			

ИЗПИТНА ТЕМА № 2

Химическо оръжие

1. Общи сведения

2. Физико-химични свойства на отровните вещества
3. Токсични характеристики на отровните вещества
4. Класификация на отровните вещества
5. Средства за използване на химическото оръжие
6. Тенденции в развитието на химическото оръжие

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва общите сведения	10
2.	Изброява физико-химичните свойства на отровните вещества	20
3.	Изброява токсичните характеристики на отровните вещества	30
4.	Изброява класификацията на отровните вещества	20
5.	Описва средствата за използване на химическото оръжие	10
6.	Описва тенденциите в развитието на химическото оръжие	10
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва общите сведения	10	1	2				
2. Изброява физико-химичните свойства на отровните вещества	20	3	2	1			
3. Изброява токсичните характеристики на отровните вещества	30	1	3	1		1	
4. Изброява класификацията на отровните вещества	20	3	2	1			
5. Описва средствата за използване на химическото оръжие	10	1	2				
6. Описва тенденциите в развитието на химическото оръжие	10	1	2				
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 3

Нервнопаралитични токсични вещества (GB, GD, GA, VX)

1. Физични свойства на нервнопаралитичните токсични вещества
2. Химични свойства на нервнопаралитичните токсични вещества
3. Токсично действие на нервнопаралитичните токсични вещества
4. Първа помощ при поразяване с нервнопаралитични токсични вещества

5. Бойно използване на невропаралитичните токсични вещества
6. Индикация, защита и дегазация на невропаралитичните токсични вещества

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3		Максимален брой точки
1. Изброява физичните свойства на невропаралитичните токсични вещества		10
2. Изброява химичните свойства на невропаралитичните токсични вещества		20
3. Описва токсичното действие на невропаралитичните токсични вещества		30
4. Описва първата помощ при поразяване с невропаралитични токсични вещества		20
5. Описва бойното използване на невропаралитичните токсични вещества		10
6. Описва индикацията, защитата и дегазацията на невропаралитичните токсични вещества		10
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Изброява физичните свойства на невропаралитичните токсични вещества	10	1	2				
2. Изброява химичните свойства на невропаралитичните токсични вещества	20	3	2	1			
3. Описва токсичното действие на невропаралитичните токсични вещества	30	1	3	1		1	
4. Описва първата помощ при поразяване с невропаралитични токсични вещества	20	3	2	1			
5. Описва бойното използване на невропаралитичните токсични вещества	10	1	2				
6. Описва индикацията, защитата и дегазацията на невропаралитичните токсични вещества	10	1	2				
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 4

Кожнообривни токсични вещества (HD, L)

1. Физични свойства на кожнообривните токсични вещества
2. Химични свойства на кожнообривните токсични вещества
3. Токсично действие на кожнообривните токсични вещества

4. Първа помощ при поразяване с кожнообривните токсични вещества
5. Бойно използване на кожнообривните токсични вещества
6. Индикация, защита и дегазация на кожнообривните токсични вещества

Дидактически материали: схеми и табла.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4		Максимален брой точки
1.	Изброява физичните свойства на кожнообривните токсични вещества	10
2.	Изброява химичните свойства на кожнообривните токсични вещества	20
3.	Описва токсичното действие на кожнообривните токсични вещества	30
4.	Описва първата помощ при поразяване с кожнообривните токсични вещества	20
5.	Описва бойното използване на кожнообривните токсични вещества	10
6.	Описва индикацията, защитата и дегазацията на кожнообривните токсични вещества	10
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища						
		I	II	III	IV	V	VI	
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12	
I	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Изброява физичните свойства на кожнообривните токсични вещества	10	1	2				
2.	Изброява химичните свойства на кожнообривните токсични вещества	20	3	2	1			
3.	Описва токсичното действие на кожнообривните токсични вещества	30	1	3	1		1	
4.	Описва първата помощ при поразяване с кожнообривните токсични вещества	20	3	2	1			
5.	Описва бойното използване на кожнообривните токсични вещества	10	1	2				
6.	Описва индикацията, защитата и дегазацията на кожнообривните токсични вещества	10	1	2				
Общ брой задачи		27	10	13	3		1	
Общ брой точки		100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 5

Задушливи токсични вещества (CG, DP)

1. Физични свойства на задушливите токсични вещества
2. Химични свойства на задушливите токсични вещества
3. Токсично действие на задушливите токсични вещества

4. Първа помощ при поразяване със задушливи токсични вещества
5. Бойно използване на задушливите токсични вещества
6. Индикация, защита и дегазация на задушливите токсични вещества

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема №5</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Изброява физичните свойства на задушливите токсични вещества	10
2. Изброява химичните свойства на задушливите токсични вещества	20
3. Описва токсичното действие на задушливите токсични вещества	30
4. Описва първата помощ при поразяване със задушливи токсични вещества	20
5. Описва бойното използване на задушливите токсични вещества	10
6. Описва индикацията, защитата и дегазацията на задушливите вещества	10
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Изброява физичните свойства на задушливите токсични вещества	10	1	2				
2. Изброява химичните свойства на задушливите токсични вещества	20	3	2	1			
3. Описва токсичното действие на задушливите токсични вещества	30	1	3	1		1	
4. Описва първата помощ при поразяване със задушливи токсични вещества	20	3	2	1			
5. Описва бойното използване на задушливите токсични вещества	10	1	2				
6. Описва индикацията, защитата и дегазацията на задушливите вещества	10	1	2				
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 6

Отделение за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)

1. Организация на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)
2. Задачи на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)
3. Възможности на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)

4. Действие на отделението при подготовката и извършването на специална обработка на въоръжение и бойна техника на ПуСО
5. Действия след изпълнение на задачите
6. Дейност на командира на отделението

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 6</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва организацията на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10
2. Изброява задачите на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10
3. Изброява възможностите на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10
4. Описва действията на отделението при подготовката и извършването на специална обработка на въоръжение и бойна техника на ПуСО	20
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20
6. Описва дейността на командира на отделението	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема №6	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва организацията на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10	1	2				
2. Изброява задачите на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10	1	2				
3. Изброява възможностите на отделението за специална обработка (АРС-14, ДКВ-М)	10	1	2				
4. Описва действията на отделението при подготовката и извършването на специална обработка на въоръжение и бойна техника на ПуСО	20	3	2	1			
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20	3	2	1			
6. Описва дейността на командира на отделението	30	3	2	1		1	
Общ брой задачи	28	12	12	3		1	
Общ брой точки	100	24	48	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 7

Отделение за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)

1. Организация на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)
2. Задачи на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)
3. Възможности на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)
4. Действие на отделението при подготовката и извършването на санитарна обработка на личен състав и дезинфекция на облекло и снаряжение на СПП
5. Действия след изпълнение на задачите
6. Дейност на командира на отделението

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 7</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва организацията на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10
2. Изброява задачите на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10
3. Изброява възможностите на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10
4. Описва действията на отделението при подготовката и извършването на санитарна обработка на личен състав и дезинфекция на облекло и снаряжение на СПП	20
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20
6. Описва дейността на командира на отделението	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва организацията на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10	1	2				
2. Изброява задачите на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10	1	2				
3. Изброява възможностите на отделението за санитарна обработка ДДА-3 (ДДА-53)	10	1	2				
4. Описва действията на отделението при подготовката и извършването на санитарна обработка на личен състав и дезинфекция на облекло и снаряжение на СПП	20	3	2	1			
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20	3	2	1			
6. Описва дейността на командира на отделението	30	3	2	1		1	

Общ брой задачи	28	12	12	3		1	
Общ брой точки	100	24	48	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 8

Действие на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ–ЗУ)

1. Организация на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ–ЗУ)
2. Задачи на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ–ЗУ)
3. Възможности на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ–ЗУ)
4. Действие на отделението при подготовката и изпълнението на задачи по ДОС на ДП
5. Действия след изпълнение на задачите
6. Дейност на командира на отделението

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 8</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва организацията на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10
2.	Изброява задачите на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10
3.	Изброява възможностите на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10
4.	Описва действията на отделението при подготовката и изпълнението на задачи по ДОС на ДП	20
5.	Описва действията след изпълнение на задачите	20
6.	Описва дейността на командира на отделението	30
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва организацията на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10	1	2				
2. Изброява задачите на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10	1	2				

3. Изброява възможностите на отделението за дегазация на облекло и снаряжение (АГВ-ЗУ)	10	1	2				
4. Описва действията на отделението при подготовката и изпълнението на задачи по ДОС на ДП	20	3	2	1			
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20	3	2	1			
6. Описва дейността на командира на отделението	30	3	2	1		1	
Общ брой задачи	28	12	12	3		1	
Общ брой точки	100	24	48	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 9

Действие на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване (ЯХБР)

1. Организация на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване (ЯХБР)
2. Задачи на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване (ЯХБР)
3. Възможности на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване (ЯХБР)
4. Действия на отделението при подготовката и воденето на ядрено, химическо и биологическо разузнаване на поста за ядрено, химическо и биологическо наблюдение и оповестяване (ПЯХБН и О) и по маршрути, заразени с радиоактивни вещества и токсични химически вещества
5. Действия след изпълнение на задачите
6. Дейност на командира на отделението

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 9</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва организацията на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10
2. Изброява задачите на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10
3. Изброява възможностите на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10
4. Описва действията на отделението при подготовката и воденето на ядрено, химическо и биологическо разузнаване на поста за ядрено, химическо и биологическо наблюдение и оповестяване (ПЯХБН и О) и по маршрути, заразени с радиоактивни вещества и токсични химически вещества	30

5. Описва действията след изпълнение на задачите	20
6. Описва дейността на командира на отделението	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва организацията на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10	1	2				
2. Изброява задачите на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10	1	2				
3. Изброява възможностите на отделението за ядрено, химическо и биологическо разузнаване	10	1	2				
4. Описва действията на отделението при подготовката и воденето на ядрено, химическо и биологическо разузнаване на поста за ядрено, химическо и биологическо наблюдение и оповестяване (ПЯХБН и О) и по маршрути, заразени с радиоактивни вещества и токсични химически вещества	30	3	2	1		1	
5. Описва действията след изпълнение на задачите	20	3	2	1			
6. Описва дейността на командира на отделението	20	3	2	1			
Общ брой задачи	28	12	12	3		1	
Общ брой точки	100	24	48	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 10

Войсови прибор за химическо разузнаване (ВПХР)

1. Предназначение на ВПХР
2. Тактико технически данни
3. Общо устройство
4. Принцип на действие
5. Подготовка за работа с ВПХР
6. Работа с ВПХР

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема №10		Максимален брой точки
1. Описва предназначението на ВПХР		10
2. Изброява тактико техническите данни		10
3. Описва общото устройство		10
4. Описва принципа на действие		10
5. Описва подготовката за работа с ВПХР		20
6. Описва работата с ВПХР		40
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на ВПХР	10	1	2				
2. Изброява тактико техническите данни	10	1	2				
3. Описва общото устройство	10	1	2				
4. Описва принципа на действие	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа с ВПХР	20	3	2	1			
6. Описва работата с ВПХР	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 11

Рентгеномътр бордови цифров (РБЦ-75)

1. Предназначение на РБЦ-75
2. Тактико технически данни на РБЦ-75
3. Общо устройство на РБЦ-75
4. Принцип на действие блок схема на РБЦ-75
5. Подготовка за работа с РБЦ-75
6. Работа с РБЦ-75

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема №11		Максимален брой точки
1. Описва предназначението на РБЦ-75		10
2. Изброява тактико техническите данни		10
3. Описва общото устройство		10
4. Описва принципа на действие и блок-схемата на РБЦ-75		10
5. Описва подготовката за работа с РБЦ-75		20
6. Описва работата с РБЦ-75		40
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбирание 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на РБЦ-75	10	1	2				
2. Изброява тактико техническите данни	10	1	2				
3. Описва общото устройство	10	1	2				
4. Описва принципа на действие и блок-схемата на РБЦ-75	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа с РБЦ-75	20	3	2	1			
6. Описва работата с РБЦ-75	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи:	27	10	13	3		1	
Общ брой точки:	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 12

Радиометър – рентгенометър (ДП-5 В)

1. Предназначение на ДП-5В
2. Тактико технически данни на ДП-5В
3. Общо устройство на ДП-5В
4. Принцип на действие и блок схема на ДП-5В
5. Подготовка за работа на ДП-5В
6. Работа с ДП-5В

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12		Максимален брой точки
---	--	------------------------------

1. Описва предназначението на ДП-5В	10
2. Изброява тактико техническите данни на ДП-5В	10
3. Описва общото устройство на ДП-5 В	10
4. Описва принципа на действие и блок схемата на ДП-5В	10
5. Описва подготовката за работа на ДП-5В	20
6. Описва работата с ДП-5В	40
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на ДП-5В	10	1	2				
2. Изброява тактико техническите данни на ДП-5В	10	1	2				
3. Описва общото устройство на ДП-5В	10	1	2				
4. Описва принципа на действие и блок схемата на ДП-5В	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа на ДП-5В	20	3	2	1			
6. Описва работата с ДП-5В	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 13

Комплект индивидуални дозиметри (ИД-1)

1. Предназначение на ИД-1
2. Тактико технически данни на ИД-1
3. Общо устройство на ИД-1
4. Принцип на действие и блок схема на ИД-1
5. Подготовка за работа на ИД-1
6. Работа с ИД-1

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 13</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва предназначението на ИД-1	10

2. Изброява тактико техническите данни на ИД-1	10
3. Описва общото устройство на ИД-1	10
4. Описва принципа на действие и блок-схемата на ИД-1	10
5. Описва подготовката за работа на ИД-1	20
6. Описва работата с ИД-1	40
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на ИД-1	10	1	2				
2. Изброява тактико техническите данни на ИД-1	10	1	2				
3. Описва общото устройство на ИД-1	10	1	2				
4. Описва принципа на действие и блок-схемата на ИД-1	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа на ИД-1	20	3	2	1			
6. Описва работата с ИД-1	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 14

Автоматичен сигнализатор за радиоактивност АСР-3 (Р)

1. Предназначение на АСР-3 (Р)
2. Тактико-технически данни на АСР-3 (Р)
3. Общо устройство на АСР-3 (Р)
4. Принцип на действие и блок схема на АСР-3 (Р)
5. Подготовка за работа на АСР-3 (Р)
6. Работа с АСР-3 (Р)

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Описва предназначението на АСР-3 (Р)	10
2. Изброява тактико-техническите данни на АСР-3 (Р)	10
3. Описва общото устройство на АСР-3 (Р)	10
4. Описва принципа на действие и блок схемата на АСР-3 (Р)	10
5. Описва подготовката за работа на АСР-3 (Р)	20
6. Описва работата с АСР-3 (Р)	40

Общ брой точки	100
-----------------------	------------

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на АСП-3 (Р)	10	1	2				
2. Изброява тактико-техническите данни на АСП-3 (Р)	10	1	2				
3. Описва общото устройство на АСП-3 (Р)	10	1	2				
4. Описва принципа на действие и блок схемата на АСП-3 (Р)	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа на АСП-3 (Р)	20	3	2	1			
6. Описва работата с АСП-3 (Р)	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 15

Аерозолна маскировка

1. Същност на аерозолна маскировка
2. Димообразуващи състави
3. Общи сведения за димните средства
4. Ръчни димни гранати и шашки
5. Димни снаряди, мини и бомби
6. Димни машини и генератори

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 15</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва същността на аерозолната маскировка	10
2. Описва димообразуващите състави	10
3. Описва общите сведения за димните средства	10
4. Изброява ръчните димни гранати и шашки	10
5. Описва димните снаряди, мини и бомби	20
6. Описва димните машини и генератори	40
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва същността на аерозолната маскировка	10	1	2				
2. Описва димообразуващите състави	10	1	2				
3. Описва общите сведения за димните средства	10	1	2				
4. Изброява ръчните димни гранати и шашки	10	1	2				
5. Описва димните снаряди, мини и бомби	20	3	2	1			
6. Описва димните машини и генератори	40	3	3	2		1	
Общ брой задачи	27	10	13	3		1	
Общ брой точки	100	20	52	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 16

Ядрено, химическо и биологично обеззаразяване

1. Същност на обеззаразяването от ЯХБ агенти
2. Обеззаразяване на радиоактивни вещества (дезактивация)
3. Обеззаразяване на токсични химически вещества (дегазация)
4. Обеззаразяване на биологични агенти (дезинфекция)
5. Унищожаване на насекоми – вредители (дезинсекция)
6. Унищожаване на гризачи – вредители (дератизация)

Дидактически материали: схеми и табла

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва същността на обеззаразяването от ЯХБ агенти	30
2. Описва обеззаразяването на радиоактивни вещества (дезактивация)	20
3. Описва обеззаразяването на токсичните химически вещества (дегазация)	20
4. Описва обеззаразяването на биологични агенти (дезинфекция)	10
5. Описва унищожаването на насекоми – вредители (дезинсекция)	10
6. Описва унищожаването на гризачи – вредители (дератизация)	10
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	М а	Брой тестови задачи по равнища
--	-----	--------------------------------

		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността на обеззаразяването от ЯХБ агенти	30	3	2	1		1	
2. Описва обеззаразяването на радиоактивни вещества (дезактивация)	20	3	2	1			
3. Описва обеззаразяването на токсичните химически вещества (дегазация)	20	3	2	1			
4. Описва обеззаразяването на биологични агенти (дезинфекция)	10	1	2				
5. Описва унищожаването на насекоми – вредители (дезинсекция)	10	1	2				
6. Описва унищожаването на гризачи – вредители (дератизация)	10	1	2				
Общ брой задачи	28	12	12	3		1	
Общ брой точки	100	24	48	18		10	

ИЗПИТНА ТЕМА № 17

Технически средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)

1. Предназначение на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)
2. Общо устройство на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)
3. Тактико-технически данни на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)
4. Принцип на действие на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)
5. Подготовка за работа и работа с техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)
6. Мерки за безопасност при използването на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 17</i>	<i>Максимален брой точки</i>
---	------------------------------

1. Описва предназначението на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	10
2. Описва общото устройство на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20
3. Изброява тактико-техническите данни на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20
4. Описва принципа на действие на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	10
5. Описва подготовката за работа и работата с техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20
6. Описва мерките за безопасност при използването на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва предназначението на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	10	1	2				
2. Описва общото устройство на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20	3	2	1			
3. Изброява тактико-техническите данни на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20	3	2	1			
4. Описва принципа на действие на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	10	1	2				
5. Описва подготовката за работа и работата с техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20	3	2	1			
6. Описва мерките за безопасност при използването на техническите средства за обеззаразяване (КИД-6(12), КБСО, ПАД)	20	3	2	1			
Общ брой задачи	30	14	12	4			
Общ брой точки	100	28	48	24			

ИЗПИТНА ТЕМА № 18

Биологично оръжие

1. Характерни особености на биологичното оръжие
2. Характеристика на биологичните агенти
3. Биологични оръжия и устройства
4. Използване на биологичното оръжие за военни цели

5. Биологични индустриални материали
6. Защита от биологично оръжие

Дидактически материали: схеми и табла

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 18</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва характерните особености на биологичното оръжие	10
2.	Изброява характеристиките на биологичните агенти	20
3.	Описва биологичните оръжия и устройства	20
4.	Описва използването на биологичното оръжие за военни цели	10
5.	Изброява биологичните индустриални материали	20
6.	Описва защитата от биологично оръжие	20
Общ брой точки		100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва характерните особености на биологичното оръжие	10	1	2				
2. Изброява характеристиките на биологичните агенти	20	3	2	1			
3. Описва биологичните оръжия и устройства	20	3	2	1			
4. Описва използването на биологичното оръжие за военни цели	10	1	2				
5. Изброява биологичните индустриални материали	20	3	2	1			
6. Описва защитата от биологично оръжие	20	3	2	1			
Общ брой задачи:	30	14	12	4			
Общ брой точки:	100	28	48	24			

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

Примерно индивидуално практическо задание

Тема: Извършване на регламентни работи съобразно конкретното задание

2.Критерии за оценяване

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки
Да се опише извършването на регламентни работи по горивната система на самолет-L-39ZA	
1. Описва предназначението, изискването и вида съобразно конкретното задание	20
2. Описва работа съобразно конкретното задание	20
3. Описва се извършването на регламентни работи съобразно конкретното задание	20
Провеждане на занятия по общовойскава подготовка в Българската армия. Да се проведе занятие по физическа подготовка тема №....., занятие № от учебната програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет „Физическа подготовка”	
4. Готовност за провеждане на занятието (план, форма, снаряжение)	5
4.1. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание: <ul style="list-style-type: none"> - Преценява типа и вида на необходимите материали, според изпитното задание; - Правилно подбира необходимите материали и детайли. 	
5. Спазване на мерките за безопасност	10
5.1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда: <ul style="list-style-type: none"> - Избира и използва правилно лични предпазни средства; - Правилно и по безопасен начин използва предметите и средствата на труда; - Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция. <i>Забележка: Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб 2.</i>	
6. Методическа последователност при провеждане на занятието.	5
6.1. Ефективност на организацията на занятието: <ul style="list-style-type: none"> - Подреденост на пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на указанията; - Целесъобразна употреба на материалите. 	

7. Техника на подаване на командите	5
8. Спазване на разчета на времето. Работа с равномерен темп за определено време	5
9. Поведение по време на занятиято	10
Общ брой точки	100

2. При спазване на методиката и правилата за провеждане на занятия по общовойскава подготовка в Българската армия да се проведе занятие по физическа подготовка тема №....., занятие № от учебната програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет „Физическа подготовка”.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- провежда се на спортна площадка;
- необходимите условия за изпълнение на заданието - обучаеми, форма, материално осигуряване.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по специалността код 8630105 „Командване на формиране за ядрена, химическа и бактериологическа защита“, професия код 863010 „Сержант (старшина за военноморските сили) – командир“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100;
- част по практика на професията – максимален брой 100.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

VI. АВТОРСКИ ЕКИП

1. офицерски кандидат Крум Цанев Вачков – директор на Професионален сержантски колеж
2. офицерски кандидат Невелин Стойков Добрев – заместник-директор на Професионален сержантски колеж. Той и началник секция „Сухопътни войски“
3. старшина Борис Атанасов Георгиев – началник на отделение „Ядрена, химическа и биологическа защита и екология“ в Професионален сержантски колеж

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код „.....“

специалност код „.....“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....

(изписва се точно наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....
.....

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на обучаващата институция)

2. Индивидуално задание по практика

.....

.....
(пълно наименование на обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код „.....“

специалност код „.....“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е №.....

На.....

(трите имена на обучавания)

от курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на обучаващата институция)

3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване – пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста – какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста – брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

А) Примерно указание за работа

<p>.....</p> <p style="text-align: center;"><i>(пълно наименование на обучаващата институция)</i></p> <p>Уважаеми курсисти,</p> <p>Вие получавате тест, който съдържа задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.</p> <p>Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професия „.....“, специалност „.....“.</p> <p>Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак X, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.</p> <p>Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака X.</p> <p>Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор за верен.</p> <p>Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.</p> <p>Тестът е с продължителност астрономически часа.</p> <p>ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!</p>
--

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя
V. Синтез	Творческо приложение на знанията за създаване на субективно нов продукт	Категоризира, комбинира, събира, съставя, създава, проектира, моделира, организира, планира, преподава, разпознава, генерира реконструира, ревизира
VI. Оценка	Формулиране на оценъчни съждения на основата на предварително зададени критерии, подбор на собствени критерии за оценка и тяхната аргументация	Оценява, категоризира, критикува, доказва, интерпретира, оспорва, защитава, обобщава

б) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор**
 - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
 - Въпроси и задачи за тълкуване.
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор)**

- Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
- Въпроси и задачи за заместване.
 - **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
 - Задачи с един или повече верни отговори;
 - Въпроси за избор между вярно и грешно.